

Mediace a probace v praxi

Mgr. Petra Straková
pstrakova@pms.justice.cz

Podmínky pro ukončení:

- kazuistika
- práce s trestními předpisy
- test

Novinky v alternativních trestech

- Od ledna 2010 byly do trestního systému České republiky zařazeny 2 nové alternativní tresty:
  1. Trest domácího vězení
  2. Trest zákazu vstupu na sportovní, společenské a jiné akce

Trest domácího vězení:

- v trestním zákoníku uveden jako druhý nejprísnejší (za odnětím svobody)
- TDV spočívá v povinnosti odsouzeného zdržovat se ve svém obydlí ve dnech pracovního volna a pracovního klidu celý den, v ostatních dnech od 20:00 – 5:00 (soud může dobu upravit, aby nebránila zaměstnání odsouzeného, může povolit účast na bohoslužbách atd.)
- maximální výměra – 2 roky

Trest domácího vězení:

- pouze za méně závažná provinění (horní hranice 5 let)
- nutno učinit písemný slib, že se bude zdržovat na dané adrese a
- poskytne součinnost
- možno uložit také přiměřené povinnosti a omezení (př. zákaz užívání alkoholu, náhrada škody)
- neplnění opatření = náhradní trest odnětí svobody max. 1 rok
- změna místa či času výkonu TDV jen ze závažných důvodů rozhodnutím soudu

Trest domácího vězení:

Probační služba a TDV:

- 1) předběžné šetření (spolupráce s obviněným před uložením TDV)
- 2) kontrola výkonu trestu TDV
- 3) práce s poškozenými/oběťmi TČ

Trest domácího vězení:

Příprava k uložení trestu – předběžné šetření

- zjištění důležitých skutečností pro uložení TDV: aktuální sociální a bytové poměry, závislostní chování atd.
- souhlas obviněného
- domněnka, že jde o vhodný, adekvátní trest a jsou splněny podmínky pro jeho uložení
- analýza rizik a potřeb → návrh vhodných povinností/omezení

Trest domácího vězení:

Kontrola výkonu trestu domácího vězení

- namátkové kontroly v místě bydliště
- může být doplněno konzultacemi na středisku
- sledování plnění povinností a omezení, hrazení pohledávek (NTŘ, náklady advokáta)
- kontakt s rodinou, soc. okolím (osobami sdílejícími obydlí s odsouzeným)

Trest domácího vězení:

Postup v případě maření výkonu trestu

Soud rozhodne o výkonu náhradního trestu odnětí svobody, jehož výměru stanoví s uložením trestu domácího vězení a to do maximální výše jednoho roku.

Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce:

- Alternativní trest určený zejména problémovým fotbalovým fanouškům, zahrnuje také problémové návštěvník vystoupení určitých hudebních skupin atd.
- zákaz účasti na soudem definovaných akcích
- povinnost spolupracovat s probačním úředníkem, případně vykonávat stanovené programy sociálního výcviku a převýchovy, programy psychologického poradenství

Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce:

- důležitost spolupráce s PČR

→ pokud to považuje PMS za potřebné, je odsouzený povinen dostavit se v období bezprostředně souvisejícím s konáním zakázané akce k určenému útvaru PČR

→ spolupráce s pracovníkem Sužby kriminální policie a vyšetřování, který se zabývá kriminalitou spojenou s extremistickými projevy chování, diváckým násilím

Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce:

- lze uložit max. na dobu 10 let
- úmyslné trestné činy v souvislosti s akcí
- způsob realizace zakotven v probačním plánu
- neplnění = TČ maření výkonu úředního rozhodnutí

Oběti trestných činů – specifická skupina klientů PMS

- PMS vždy na základě myšlenek restorativní justice spolupracovala s poškozenými a oběťmi TČ
- Specializované instituce poskytující pomoc a poradenství obětem TČ:
  - Spondea
  - Bílý kruh bezpečí
  - Linka bezpečí
  - poradny pro oběti TČ (občanské poradny + PMS)

Oběti trestných činů – specifická skupina klientů PMS

Práce s oběťmi TČ:

- krizová intervence, psychická podpora
- Kontakt na odborníky
- Informace o průběhu trestního řízení
- Informace o náhradě škody
- Informace o možnosti sepsat prohlášení oběti o dopadu trestného činu
- Informace o možnosti doprovodu důvěrníkem a možnosti

Oběti trestných činů – specifická skupina klientů PMS

- *2013 - Zákon o obětech trestných činů* upravuje:
  - práva obětí trestných činů
  - poskytování peněžité pomoci obětem TČ
  - vztahy mezi státními subjekty a subjekty, které poskytují služby obětem TČ

Zákon o obětech trestných činů

Vymezení pojmů:

Oběť – fyzická osoba, které bylo, nebo mělo být, trestným činem ublíženo na zdraví, způsobená majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil

- byla-li trestným činem způsobena smrt oběti, považuje se za oběť též její příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel, registrovaný partner nebo druh.

Zákon o obětech trestných činů

Vymezení pojmů:

Zvlášť zranitelná oběť

- a) Dítě*
- b) Osoba postižená fyzickým, mentálním nebo psychickým hendikepem*
- c) Oběť TČ obchodování s lidmi*
- d) Oběť TČ proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo TČ který zahrnoval násilí nebo pohrůžku násilím*

Zákon o obětech trestných činů

Základní zásady:

- za oběť je považován ten, kdo se cítí být obětí
- přistupovat k obětem tak, aby se zabránilo sekundární viktimizaci
- oběti přísluší práva bez ohledu na její státní občanství
- poskytovatelé pomoci mají povinnost srozumitelně informovat oběť o jejích právech

Zákon o obětech trestných činů

Práva obětí trestných činů:

1. Právo na poskytnutí bezplatné odborné pomoci (prostřednictvím subjektů zapsaných v registru poskytovatelů pomoci obětem TČ)
2. Právo na informace ve věci, v níž se stala obětí: o trestním řízení a jejím postavení v něm, o ukončení tr. řízení, o propuštění z léčby či vězení atd.
3. Právo na ochranu soukromí (zatajení info o oběti, zabránění kontaktu s pachatelem) – na žádost
4. Právo na doprovod důvěrníkem (nezasahuje do průběhu tr. řízení)

Zákon o obětech trestných činů

Práva obětí trestných činů:

5. Prohlášení oběti TČ o dopadu trestného činu na její život

6. Právo na peněžitou pomoc (poskytuje stát) ve výši až 200.000,-Kč

- žádá se na ministerstvo spravedlnosti

Zákon o obětech trestných činů

Ministerstvo spravedlnosti vede registr poskytovatelů pomoci obětem TČ, do kterého zapisuje:

- akreditované subjekty
- advokáty na základě jejich žádosti
- střediska PMS .

Registr je veřejný, kdokoli má právo do něj nahlížet.

Konec

Děkuji za pozornost

Petra Straková